

Datum: 2021-01-26
Diarienummer: AMN-2021-00005
Finansdepartementet
Fi2020/05128
Fi.remissvar@regeringskansliet.se
Fi.ofa.sfo@regeringskansliet.se

Handläggare:
Mathias Holmberg

Yttrande över En utvecklad organisation för lokal statlig service

Uppsala kommun har fått frågan att yttra sig om promemorian DS 2020:29 gällande en utvecklad organisation för lokal statlig service. Utredningen lämnar förslag kring hur statlig service kan stärkas lokalt. Ett antal servicekontor föreslås öppna varav ett i Gottsunda i Uppsala kommun. Kommunen välkomnar förslaget och anser att det bör genomföras skyndsamt.

Skälen till att kommunen ser etablering av ett servicecenter i just Gottsunda som positivt och angeläget är flera. Området har under en längre tid präglats av en stor andel hushåll med socioekonomiska utmaningar. Som ett led i att vända utvecklingen i Gottsunda har kommunen sedan 2018 arbetat med en handlingsplan som utgjort grunden för ett samordnat och långsiktigt förbättringsarbete. Genom handlingsplanen har flera åtgärder tagits för att tillmötesgå invånarnas behov av stöd och information i samhällsfrågor. Bland annat har kommunen etablerat ett Utbildnings- och jobbcenter i Gottsunda centrum för att kunna bistå individer som är i behov av stöd för att komma in på arbetsmarknaden. En etablering av ett servicekontor i Gottsunda skulle därtill vara en viktig del i det strukturella arbetet för att långsiktigt motverka segregation i linje med regeringens handlingsplan för att motverka segregation.

En etablering av ett statligt servicekontor skulle ytterligare bidra till utbudet av service vilket är viktigt ur framförallt två perspektiv. Dels visar statistiken att av hushållen som bor i stadsdelen är en relativt hög andel arbetslösa, många har förhållandevis höga ohälsotal och en hög andel individer är i behov av ekonomiskt bistånd. Kommunens bild är att behovet av ett servicekontor i området är stort. Många hushåll i Gottsunda har behov av personlig service och därför är låga trösklar till service viktigt för dem och kommunen som helhet. Dels är Gottsundaområdet planerat att bli en allt viktigare stadsnod i ett Uppsala med kraftfull stadsutveckling i stadens södra delar. Enligt kommunens översiktsplan planeras för en flerkärnig stadsstruktur, där Gottsunda utgör en stadsnod som med kapacitetsstark kollektivtrafik kommer att komplettera innerstaden med bland annat många arbetsplatser, service och regionala målpunkter.

Därför är många invånare i Gottsunda särskilt betjänta av en lokal service samtidigt som behovet av myndighetskontakt kommer öka med en växande befolkning i och med utbyggnaden av staden. En placering i Gottsunda bidrar till att skapa målpunkter både för de som bor i området och för dem som söker sig dit för att ta del av service.

Uppsala kommun har förståelse för att den planerade utbyggnaden av servicekontor behöver ske utifrån en mångfacetterad nationell behovsbild. Mot bakgrund av de utmaningar många hushåll i området står inför menar Uppsala kommun ändå att servicekontoret i Gottsunda bör upprättas skyndsamt då den pågående pandemins effekter riskerar att befästa och förvärra redan långtidsarbetslösas utsatthet på arbetsmarknaden. Även behoven av samordning kring personer med ohälsa bör bättre kunna tillgodoses vid en skyndsamt etablering.

Kommunens Utbildnings- och jobbcenter i Gottsunda tar dagligen emot många besök där merparten gäller stöd i att hitta vägar till arbete och studier. Antal besök har fördubblats från 2019 till 2020. Under 2020 har centret tagit emot cirka 12 000 besök varav cirka 64 procent är utbildnings- eller jobbrelaterade där kommunen kan vara behjälplig och resterande 36 procent av ärendena är övriga och berör ofta Arbetsförmedlingen, CSN, Försäkringskassan och andra statliga myndigheters ansvarsområden. Andelen övriga ärenden har ökat under 2020 vilket ytterligare bekräftar behovet av lokal myndighetsnärvaro. Även bibliotek, vårdcentraler, ideella organisationer och förskolor i området rapporterar om att de ofta får frågor som berör de statliga myndigheternas ansvar. Många verksamheter vittnar också om att behovet av att låna dator eller nätverk för att hantera digitala ärenden och att utföra dessa hos olika myndigheter är stort.

Som tidigare angetts bor det en förhållandevis hög andel arbetslösa i Gottsundaområdet. För individerna i området är Arbetsförmedlingen en mycket viktig part att få stöd ifrån för att kunna lösa sin situation. För kommunen är Arbetsförmedlingen en viktig samverkanspart när det gäller att stötta individer som uppbär ekonomiskt bistånd att komma i arbete. Det är därför angeläget för kommunen och medborgarna att Arbetsförmedlingens samverkan med Statens servicecenter säkras på lämpligt sätt, genom myndighetens instruktion. Kommunen vill att samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Statens servicecenter utvecklas för att kunna ge den service och det stöd den enskilde behöver i sitt ärende. Därför anser kommunen att Arbetsförmedlingens tjänster skyndsamt utökas på servicekontoren för att möjliggöra individbaserad hjälp från Arbetsförmedlingen på servicekontor i hela landet men särskilt i utsatta områden.

Andra myndigheter som kan vara av särskild vikt för invånarna i stadsdelen är Centrala studiestödsnämnden (CSN). Utifrån statistik från kommunens Utbildnings- och jobbcenter handlar många besök om stöd för kontakt med andra myndigheter, däribland CSN. Kommunen är också positiv till samverkan med övriga föreslagna myndigheter då en ökad bredd av service minskar stigmatiseringen av centret. Ett exempel är Trafikstyrelsens förarprovsvksamhet som gynnar de arbetslösa som behöver körkort för att öka sina chanser att finna arbete men samtidigt är en service efterfrågad av de flesta invånare.

Uppsala kommun ser vinster med samlokalisering och för gärna dialog om att dela lokaler med servicekontoret för att på så sätt skapa en enklare ingång för besökare men också för att öka möjligheterna för de synergieffekter som samlokalisering kan ge gällande samverkan och serviceutövning. Uppsala kommun ser gärna att även Region Uppsala inkluderas i en dialog om samlokalisering. I den händelse samlokalisering inte

är möjlig ser kommunen gärna att kommunens verksamheter och servicekontoret placeras nära varandra.

Utöver förslaget med ett servicekontor i Gottsunda har Uppsala kommun några kommentarer kring promemorians förslag om utökad service på landsbygden.

Uppsala kommun har idag åtta servicepunkter i olika mindre tätorter runt om i kommunen. Kommunen är positiva till att kommunal och statlig samverkan kan utvecklas även i förhållande till servicepunkterna. Även mobila lösningar för servicetjänster är ett bra sätt att hantera landsbygdens behov av statlig service. Dessa två förslag bör kunna utvecklas parallellt med varandra och komplettera det huvudsakliga förslaget kring fasta servicekontor.

Kommunstyrelsen

Erik Pelling
Ordförande

Lars Niska
Sekreterare